

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.211/2018/4. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Kovács Eszter ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

jogtanácsos

A per tárgya: közigazgatási jogkörben okozott kár

megtérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

őri Ítéletábla Pf.III.20.222/2017/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Törvényszék 17.P.20.275/2016/21/I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a 15 napon belül az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és házastársa házasságát a bíróság a 2013. április 23-án

bontotta fel. A másodfokon jogerőre emelkedett ítélet a korábban meghozott ideiglenes intézkedésről szóló végzés tartalmával egyezően rendezte a felperes és gyermekei kapcsolattartási jogát.

- [2] A felperes a 2012. május 14-én kézhez vett ideiglenes intézkedés alapján több alkalommal kérte a nem biztosított kapcsolattartás tekintetében annak végrehajtását, illetve az illetékes gyámhivatal kizárását arra hivatkozással, hogy a szociális hivatal vezetője baráti kapcsolatban áll a házastársával. Az alperes 2013-ig a kizárási okot elfogadva az eljárás lefolytatására minden esetben a Városi (Járási) Gyámhivatalt jelölte ki, amely a felperes kérelmeivel kapcsolatban eljár.
- [3] A felperes 2013 márciusában kapcsolattartás végrehajtása és kizárás iránt előterjesztett kérelmével kapcsolatban az alperes a kizárássra irányuló kérelmet az illetékes gyámhivatal vezetőjének nyilatkozatára tekintettel elutasította. Ezt követően a felperes végrehajtás iránti kérelmeit az illetékes gyámhivatal bírálta el.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogát, ezen keresztül sérült a családi élet tiszteletben tartásához fűződő személyiségi joga is. Kérte továbbá az alperes 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint magánlevélben történő elégtétel adásra kötelezését.
- [5] Keresete indokaként arra hivatkozott, hogy az alperes 2012. május és 2014. március 1. között a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmeire hatékonyan nem intézkedett, nem rendelt el minden esetben végrehajtást, nem gondoskodott arról, hogy az elmaradt kapcsolattartások a végrehajtási eljárás keretében megvalósuljanak. Sérelmezte, hogy az alperes, bár másik gyámhivatalt jelölt ki az eljárás során, nem semmisítette meg a kizárt gyámhivatal döntéseit. Állította továbbá, hogy az ügyintézési határidőket nem tartották be, ezért az eljárás indokolatlanul meghosszabbodott.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [8] Ítélete indokolásában az alkalmazandó anyagi jogszabállyal kapcsolatban azt állapította meg, hogy a felperes keresetének elbírálására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései irányadóak, mert a felperes keresetében a 2014 februárját megelőző gyámhivatali eljárásokat kifogásolta.
- [9] Rögzítette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alapvetően nem személyiségi jog, hanem alkotmányos alapjog, amelynek sérelme nem eredményezi automatikusan a személyiségi jog sérelmét is.

- [10] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 4. § (1) bekezdése alapján kiemelte, hogy az ügyfeleket megilleti - egyebek mellett - a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog.
- [11] A kizárás iránti kérelmek vonatkozásában azt állapította meg, hogy az alperes azokat elbírálta, és minden esetben indokát is adta a kizárás kérdésében való döntésének.
- [12] A kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmek vonatkozásában utalt arra, hogy 2012 májusa és 2014. március 1-je között mindkét szülő részéről rendkívül sok kérelem érkezett a kapcsolattartás végrehajtásával összefüggésben. Alaposnak találta ezért az alperes védekezését, hogy ezen, nagyszámú kérelmek elbírálása során a tényállás tisztázása volt szükséges a megalapozott döntés meghozatalához. A Kúria döntésében megjelenő gyakorlat alapján utalt arra, hogy a személyiségi jogi per nem szolgálhat bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, de még véleményezésére sem. Rámutatott, hogy a láthatás és kapcsolattartás szabályozására egyértelműen a családjogi intézmények szolgálnak, a végrehajtásról pedig a gyámhatóság köteles gondoskodni. Ellenkező jogi álláspont elfogadása a következetes bírói gyakorlat szerint a jogrendszer egyfajta megkettőződéséhez vezetne. Álláspontja szerint a bíróságnak nem állt rendelkezésére minden információ, amely alapján a felperes általános hivatkozásai körében állást tudott volna foglalni abban, hogy az alperes a végrehajtási kérelmekre hatékonyan intézkedett-e.
- [13] Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a gyámhatósági eljárások során az általa meghatározott időintervallumban nem sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga, ezáltal a családi élet tiszteletben tartásához fűződő joga sem.
- [14] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [15] Ítélete indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást a jogvita érdemi elbírálásához szükséges mértékben feltárta, az abból levont jogkövetkeztetéssel a másodfokú bíróság is egyetértett.
- [16] A kizárás iránti kérelmek vonatkozásában kiemelte, hogy időközben megváltoztak azok ténybeli alapjai, ezért nem kifogásolhatóak az ebben a tárgyban hozott, eltérő tartalmú döntések.
- [17] A felperes érvelésével kapcsolatban rögzítette, hogy önmagukban az ügyintézési késedelmek, illetve egyéb eljárási mulasztások többtényállás hiányában nem szolgálhatnak a személyiségi jogok megsértésének alapjául. Nem jelentik a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a kizárás körében a különböző időszakokban hozott ellentétes döntések sem, a különböző ténybeli alapokra tekintettel.
- [18] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes 2012 májusa és 2014. március 1. között a jogszabályoknak megfelelően folytatta le az eljárásokat. Az elsőfokú bírósággal egyezően utalt

arra, hogy a láthatás és kapcsolattartás szabályozására egyértelműen a családjogi intézmények szolgálnak, a végrehajtásról a gyámhatóság köteles gondoskodni. Kiemelte, hogy a felperes keresetében csak általánosságban jelölte meg az intézkedések hatékonyságának hiányát. Megállapította, hogy az alperes a felperes valamennyi végrehajtás iránti kérelmét elbírálta, a gondozó szülő, a gyermekek édesanyjának önhibája több esetben nem volt megállapítható, ezért nem kerülhetett sor a végrehajtás elrendelésére, illetve további szankciók alkalmazására; az önhiba megállapítása esetén viszont a gyámhivatal megtette a hatáskörébe tartozó intézkedéseket.

- [19] Megállapította, hogy esetenként az eljárások lefolytatására nyitva álló határidő túllépésének oka a bizonyítási eljárás lefolytatása, másrészt a nagyszámú kizárási kérelem elbírálása volt. Rögzítette, hogy az ügyintézési határidők betartása vonatkozásában jogsértés nem történt, az eljárás a gyámhivatal számára nem volt felróható.
- [20] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy nem sérült a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő joga és ezen keresztül a családi élethez fűződő személyiségi joga, hiszen a végrehajtási kérelmek tárgyában eljáró hatóság az eljárási szabályokat betartotta, a kapcsolattartások elmaradását érzékelve a hatékony intézkedéseket megtette, amit igazol az, hogy az anyát két alkalommal is megbírságolta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan keresetének helyt adó határozat meghozatalát.
- [22] Elsődleges kérelme indokaként előadta, hogy a másodfokú bíróság nem kézbesítette számára az alperes fellebbezési ellenkérelmét, amelyre így nem tudott reagálni. Hivatkozott továbbá arra, hogy a bizonyítási teher mellőzése az első- és másodfokú eljárásban jogsértő, ezért sérült a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3) és (6) bekezdése, valamint 163. § (1) bekezdése.
- [23] Kérelmében állította még a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdésének sérelmét, mert álláspontja szerint a másodfokú bíróság a 2013. évi végrehajtási kérelmeit csak említette, de az alperes mulasztásait nem értékelte, nem vett figyelembe minden bizonyítékot.
- [24] Az elfogultsági kifogások körében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság téves következtetésre jutott, amikor nem állapította meg a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jog sérelmét azáltal, hogy az anyával baráti kapcsolatot ápoló ügyintézők ismételten eljártak az ügyben. Álláspontja szerint az alperes terhére kellett volna értékelni, hogy a kizárási kérelmeket nem vizsgálta teljes körűen, ami szerepet játszott abban, hogy a gyermekeivel 2013 szeptemberétől 2014. február 14-ig a zavartalan

kapcsolattartást nem tudta gyakorolni.

- [25] A kapcsolattartás végrehajtása vonatkozásában állította, hogy az alperes nem biztosította a szülő-gyermek kapcsolat védelmét, nem teljesítette végrehajtási kötelezettségét, amellyel köztudomásúan olyan jogsértést okozott, ami a nem vagyoni kárigényt megalapozza.
- [26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [28] A felperes felülvizsgálati kérelmében kizárólag eljárási szabálysértésekre hivatkozással támadta a jogerős ítéletet, amely a Pp. 270. § (2) bekezdésének és 275. § (3), illetve (4) bekezdésének együttes értelmezéséből következően akkor lehet eredményes felülvizsgálat alapja, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [29] A Kúria a Pp. 270. § (2) bekezdésére és 272. § (2) bekezdésére tekintettel kizárólag azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyek vonatkozásában jogszabálysértő-e.
- [30] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályként a Pp. 3. § (3) és (6) bekezdését, a 163. § (1) bekezdését és a 206. § (1) és (3) bekezdését jelölte meg.
- [31] A Kúria a felperes elsődleges felülvizsgálati kérelmével kapcsolatban rámutat, hogy a korábban személyesen, majd jogi képviselővel eljáró felperes a per során tényelőadásokat, jognyilatkozatokat tett, amelyeket az eljárt bíróságok maradéktalanul figyelembe vettek. Fellebbezésében jogi érvekkel alátámasztva kifejtette annak részletes indokait, hogy miért kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének helyt adó határozat hozatalát.
- [32] Helyesen hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a másodfokú bíróság nem kézbesítette részére az alperes ellenkérelmét. Rámutat azonban a Kúria, hogy az alperes fellebbezési ellenkérelmében kizárólag azt adta elő, hogy fenntartja a korábbi nyilatkozatait (ellenkérelmét), és kérte a fellebbezés elutasítását, tartalmilag értelemszerűen az elsőfokú ítélet helyben hagyását. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében nem tett a per során korábban előadottakhoz képest új előadást, nem hivatkozott olyan jogi érvre, amelyre a felperes korábban már ne reagálhatott volna, ilyen hivatkozást a felperes felülvizsgálati kérelme sem tartalmaz. Ezért az a körülmény, hogy a felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmére nem tehetett észrevételt, nem jelent olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálására kihatással lett volna. Így a felperes Pp. 3. § (6)

bekezdésének megsértésére történt hivatkozása eredményes felülvizsgálat alapjául nem szolgálhatott.

- [33] A Kúria a felperes bizonyítási teherrel és a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozása vonatkozásában az alábbiakra mutat rá.
- [34] Sem az első-, sem a másodfokú bíróság részéről nem volt az eljárás során megállapítható, hogy a bizonyítási teher mellőzésével vagy a bizonyítékok nem megfelelő értékelésével hozták meg döntésüket.
- [35] A Kúria a felperes Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban kiemeli, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, s ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526.).
- [36] Az ügyben eljáró bíróságok a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes a felperes gyámhivatal kizárására vonatkozó indítványait, valamint a kapcsolattartás végrehajtásával összefüggő kérelmeit minden esetben elbírálta, az ezzel kapcsolatos eljárást lefolytatta. Egyetértett a Kúria a másodfokú bírósággal abban, hogy a különböző időszakokban a kizárásról hozott eltérő döntések indoka a különböző ténybeli alapokra hivatkozás volt, ezért az ellentétes döntések az eltérő ténybeli alapok miatt nem jelentik a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. Helyesen rögzítette a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben, hogy a felperes keresetében csak általánosságban jelölte meg az intézkedések hatékonyságának hiányát, ugyanakkor helyesen állapította meg azt is, hogy a gyámhivatalok, illetve az alperes a felperes valamennyi végrehajtás iránti kérelmét elbírálta, és a gyermekeket gondozó szülő önhibájának megállapítása esetén megtette a hatáskörébe tartozó intézkedéseket. Egyetért a Kúria a Pfv.IV.20.445/2014/4. számú döntésben is megjelenő gyakorlattal, amely szerint - mint jelen esetben is - a személyiségi jogi per nem szolgálhat más jogterület, például a családjoghoz tartozó jogvita eldöntésére vagy véleményezésére, sem pedig az egyes határozatok, intézkedések felülbírálatára. Ennek megfelelően tehát a személyiségi jogi perben a bíróság az egyes intézkedések megfelelőségét és hatékonyságát nem, csak személyiségi jogsérelmet megvalósító voltát vizsgálhatja.
- [37] A Kúria osztotta az ügyben eljáró bíróságok álláspontját abban, hogy az alperes eljárása során sem a kizárási kérelmek, sem a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmek vonatkozásában az alperes részéről nem állapítható meg olyan magatartás vagy mulasztás, amely személyiségi jogsértést valósítana meg. Alaptalanul hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében ez okból a Pp. 163. § (1) bekezdésének sérelmére.
- [38] Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott eljárási szabályokat.

- [39] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

Záró rész

- [40] A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselőjével összefüggésben felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a felülvizsgálati pertárgyérték alapulvételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával állapította meg.
- [41] A felperes költségmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárás illetéket a felperes pervesztességére tekintettel, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. március 13.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző
HM